

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยราชพฤกษ์

**The Opinions of Graduate Law Students toward Bachelor of
Law Program at Ratchaphruek College**

โดย

จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน

ปรเมศวร์ ศิริรักษ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2554

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยราชพฤกษ์

**The Opinions of Graduate Law Students toward Bachelor of
Law Program at Ratchaphruek College**

โดย

จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน

ปรเมศวร์ ศิริรักษ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2554

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ 2555

งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์
ผู้วิจัย จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน
 ปรเมศวร์ ศิริรักษ์
ปีที่ทำวิจัย 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาและวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ 2) สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ 3) สำรวจความคิดเห็นของการนำหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ และในการศึกษาต่อ 4) ศึกษาภาพรวมของวิทยาลัยราชพฤกษ์ในการจัดการเรียนการสอน ในระดับอุดมศึกษา อาทิเช่น ด้านอาจารย์ ห้องเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด บรรยากาศ ภูมิทัศน์ การจัดกิจกรรมของวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบัณฑิต 5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยให้สอดคล้องกับการควบคุมคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 35 คน ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มจำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ บัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ ทั้ง 3 ลักษณะ อยู่ในระดับมาก บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Research project name : **The opinions of Students toward Bachelor of Law Program at Ratchaphruek College**

Research's name : **Chutapron Konguxkawin
Poramate Siriruk**

Year : **2011**

ABSTRACT

The study and research on opinions of graduates, students Class1 towards Bachelor of Law Program, Ratchaphruek College, which emphasized on 5 : 1) to survey the personal status of students in the Bachelor of Law Program, Department of Law. 2) to survey the opinion of students in Faculty of Law. 3) to survey the opinion of adapting Bachelor of Law Program, Department of Law, to used in daily lift for occupation and further study. 4) to survey the graduates opinion about the overall view of Ratchaphruek College in managing teaching and learning in higher education, for example, instructors, classrooms, equipments used in teaching and learning, computer laboratory, library, climate, landscape, and activities of Ratchaphruek College, and 5) to study the guidelines for development and improvement the course of Ratchaphruek College to comply with control of quality of office of higher education commission. The sample group contained 35 graduates of Faculty of Law who have successfully graduated. The research collected data from questionnaires and interview of 7 people, by using random sampling.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี เนื่องด้วยเพราะความเมตตากรุณาและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ จากท่านอาจารย์ รศ.พินิจ ทรัพย์มณี ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมาก โดยท่านได้สละเวลามีค่าของท่านช่วยรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความรู้ตลอดจนให้แนวทางในการจัดทำวิจัย ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งรายงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน รศ.ดร.ชาติชาย พณานานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา อาจารย์จุฑามาศ ชูจินดา รวมถึงบุคลากรของศูนย์วิจัยและพัฒนาที่ได้ให้ความสะดวกและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์หลายประการ ตลอดจนขอขอบคุณผู้เขียนหนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการเรียบเรียงและเขียนวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ท่านอาจารย์ปรเมศวร์ ศิริรักษ์ คณบดีนิติศาสตร์ และอาจารย์ธรรมกิตติ ขวัญเกื้อ หัวหน้าสาขาวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้คอยให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และให้กำลังใจในการจัดทำรายงานการวิจัย

สุดท้ายหากวิจัยเล่มนี้มีคุณประโยชน์อยู่บ้างไม่มากก็น้อย ข้าพเจ้าขอมอบความดีให้แก่บิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานชีวิตให้แก่ข้าพเจ้า แต่หากวิจัยเล่มนี้มีข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร	5
2.2 แนวความคิดกระบวนการเรียนการสอน	12
2.3 แนวคิดหลักสูตรการเรียนการสอน	16
2.4 โครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยราชพฤกษ์	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	34
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของบัณฑิต	40
4.2 การวิเคราะห์ความเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จาก หลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่ม วิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้	43
4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้ จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตร กลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้เชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม	48
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	51
5.1 ข้อเสนอสรุปผลการวิจัย	51
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	54
5.3 ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 4.1	จำแนกเพศ	40
ตารางที่ 4.2	จำแนกอายุ	41
ตารางที่ 4.3	จำแนกตามกลุ่มการเรียนรู้	41
ตารางที่ 4.4	จำแนกตามสถานภาพการมีงานทำ	41
ตารางที่ 4.5	จำแนกตามเหตุผลที่ท่านไม่มีงานทำ	42
ตารางที่ 4.6	จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	42
ตารางที่ 4.7	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยราชพฤกษ์	43
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกตามกลุ่มวิชาเอกบังคับ	44
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกตามกลุ่มวิชาอื่นๆ	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทำให้เกิดทักษะในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าในสังคม ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2546 มาตรา 49 “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ” ดังนั้น วิทยาลัยราชพฤกษ์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้ง โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2549 โดยมีปรัชญาของวิทยาลัยว่า “สถาบันแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ คุณภาพ คุณธรรม นำหน้าสู่สากล” มีพันธกิจในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม ตลอดจนมีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ผลิตบัณทิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองนโยบายด้านการจัดการศึกษาในระดับการอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาให้มีความมั่นคงต่อไป

อนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร อันเป็นการตอบสนองต่อเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้กำหนดในส่วนของหลักสูตรว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มอบอำนาจเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบหลักสูตร โดยมอบอำนาจให้อธิการบดี โดยความเห็นชอบของสภาวิทยาลัยมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของวิทยาลัย โดยมีเงื่อนไขว่าหลักสูตรที่จะเปิดสอนต้องได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา หากเป็นหลักสูตรนอกแผนดังกล่าวต้องเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาปรับเข้าแผนก่อน ดังนั้น หลักสูตรที่เปิดสอนต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และต้องได้รับการอนุมัติจากสภาวิทยาลัยหรือสภาสถาบัน ก่อนการเปิดสอน

ดังนั้น ทางคณะนิติศาสตร์จึงได้ทำการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ต่อ หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ โดยนำผลที่ได้จากการสำรวจดังกล่าวไปใช้ในการ ทบทวนและประเมินผลการดำเนินการหลักสูตรอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี โดยต้องให้การประเมิน ส่วน ของบัณฑิต มาใช้ในการทบทวนและประเมินผลในส่วนของการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม ของวิทยาลัย และในส่วนการนำความรู้จากหลักสูตรในกลุ่มวิชาแกนบังคับเฉพาะคณะนิติศาสตร์ และกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของบัณฑิต อย่างมีประสิทธิภาพอันสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยอยู่เสมอ และเพื่อมุ่งมั่นผลิตบัณฑิต ให้เป็นคนเก่งมีความรู้ ทักษะ ความชำนาญในสาขาวิชาที่เรียน สร้างคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อสำรวจสถานภาพส่วนตัวของบัณฑิตในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา นิติศาสตร์

1.2.2 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

1.2.3 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของการนำหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ และในการศึกษาต่อ

1.2.4 เพื่อศึกษาภาพรวมของวิทยาลัยราชพฤกษ์ในการจัดการเรียนการสอน ใน ระดับอุดมศึกษา อาทิเช่น ด้านอาจารย์ ห้องเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด บรรณารักษ์ ภูมิทัศน์ การจัดกิจกรรมของวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของ บัณฑิต

1.2.5 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยให้สอดคล้องกับการ ควบคุมคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 กรอบที่ใช้ในการวิจัยจะศึกษาในภาพรวมของการเรียนการสอนในวิทยาลัยราช พฤกษ์และความพึงพอใจของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา นิติศาสตร์

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย ดำเนินการศึกษาในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรที่ทำการเปิดการเรียนการสอนในวิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปีการศึกษา 2550 โดยศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความพึงพอใจของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยในด้านอาจารย์ ห้องเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด บรรณารักษ์ ภูมิทัศน์ การจัดกิจกรรมของวิทยาลัย และหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนว่ามีความทันสมัย และศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับมาประยุกต์ใช้ และความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ อาทิเช่น กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเอกเลือก และวิชาเลือกเสรี เพื่อนำวิชาเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้การทำงานหรือประกอบวิชาชีพต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 **บัณฑิตคณะนิติศาสตร์** หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2553 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554

1.4.2 **หลักสูตรนิติศาสตร์** ประกอบด้วยดังนี้

1.4.2.1 **หมวดศึกษาทั่วไป** หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดีสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป

1.4.2.2 **หมวดวิชาเฉพาะ** หมายถึง วิชาแกน วิชาแกนเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้

1.4.2.3 **หมวดวิชาเลือกเสรี** หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

1.4.5 **ความคิดเห็น** หมายถึง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรนิติศาสตร์อย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยราชพฤกษ์ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.5.2 เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นที่พอใจของตลาดแรงงานหรือผู้ประกอบการอันจะนำมาซึ่งชื่อเสียงของสถาบันให้เป็นที่รู้จักแก่สังคม

1.5.3 เพื่อเป็นการทราบแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยให้สอดคล้องกับการควบคุมคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์ สาขานิติศาสตร์ของวิทยาลัยราชพฤกษ์ คณะผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาจารย์ผู้สอนทุกคนควรมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรตัวหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับดังนี้

- 2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร
- 2.2 แนวความคิดกระบวนการเรียนการสอน
- 2.3 แนวคิดหลักสูตรการเรียนการสอน
- 2.4 โครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยราชพฤกษ์
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร

พัชรี ศรีสังข์ (2552: 91-95) ได้กล่าวถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ (1) ความหมายของหลักสูตร (2) ประเภทหลักสูตร (3) องค์ประกอบของหลักสูตร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

เป็ร็อง กิจรัตน์กร (2543: 94-95) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ คือ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ และทักษะกระบวนการจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการผลิต ตลอดจนการบริหารและการจัดการ โดยเน้นเทคนิคการผลิต เพื่อให้ระบบการผลิตมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

จิระพันธ์ พูลพัฒน์ (2532: 3) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือมวลดประสพการณ์ทั้งหลายที่นักเรียนแต่ละคนพึงมีในโปรแกรมจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุถึง

จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ได้วางแผนเอาไว้ในกรอบของทฤษฎีและผลการวิจัยทางการศึกษาหรือการปฏิบัติงานที่ผ่านมาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ธำรง บัวศรี (2532: 6) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ความหมายของหลักสูตร มีทั้งทฤษฎีเดิมและทฤษฎีใหม่ โดยในทฤษฎีเดิมนั้นหลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในผู้เรียนได้เรียนหรือรายเนื้อหาวิชาที่จัดสอนในโรงเรียน หรือสื่อกลาง หรือวิถีทางที่จะนำบัณฑิตไปสู่จุดหมายปลายทาง ส่วนในทฤษฎีใหม่หลักสูตรเดิม คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ หรือแผนงาน (Plan) ที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร (Planned Curriculum)

โดยสรุปหลักสูตร คือ การวางแผนการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชา โดยผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ และการให้ความรู้แก่ผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพหรือนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1.1.1 ประเภทของหลักสูตร มี 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับชาติ หรือหลักสูตรแกนกลาง (2) ระดับท้องถิ่นหรือหลักสูตรสถานศึกษา และ (3) ระดับห้องเรียน หรือหลักสูตรระดับชั้นเรียน

2.1.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร มีผู้รู้ด้านหลักสูตรหลายท่านได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ที่สำคัญมีดังนี้

ก) Ralph W. Tyler (1949) กล่าวว่า หลักสูตรมี 4 องค์ประกอบคือ

- (1) จุดประสงค์
- (2) เนื้อหาวิชา
- (3) วิธีการจัดการ
- (4) การประเมินผล

ข) Hilda Taba (1962) ได้นำเสนอไว้มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- (1) จุดมุ่งหมาย (ทั่วไปและเฉพาะ)
- (2) เนื้อหา และประสบการณ์การเรียนรู้
- (3) การประเมินผล

ค) Beauchamp (1975) ได้นำเสนอมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

- (1) เนื้อหาสาระและวิธีการจัดการ
- (2) จุดมุ่งหมายทั่วไปและเฉพาะ
- (3) แนวการนำหลักสูตรไปใช้สอน
- (4) การจัดประเมินผล

ง) ชำรง บัวศรี (2532: 20) กล่าวว่า หลักสูตรมี 9 องค์ประกอบ ได้แก่

- (1) เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา
- (2) จุดหมาย
- (3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร
- (4) จุดประสงค์ของวิชา
- (5) เนื้อหา
- (6) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (7) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
- (8) การประเมินผล
- (9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักสูตรของผู้รู้ 3 ท่าน แรกข้างต้นได้เสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้คล้ายคลึงกัน ถึงแม้ว่าผู้รู้บางท่านจะนำเสนอจำนวนองค์ประกอบไม่เท่ากันก็ตาม ในขณะที่ผู้รู้ท่านสุดท้ายมีจำนวนถึง 9 องค์ประกอบ โดยมีองค์ประกอบบางข้อครอบคลุมองค์ประกอบที่ผู้รู้ทั้ง 3 ท่านแรก ได้นำเสนอ ส่วนองค์ประกอบที่เหลือบางข้อ อาทิ เป้าประสงค์ และนโยบายการศึกษาได้สะท้อนองค์ประกอบของหลักสูตรที่เป็นแผนซึ่งเป็นหลักสูตรในทฤษฎะใหม่นั้นเอง

2.1.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development) มีความหมายได้ 2 นัย โดยในความหมายแรก หมายถึง การทำหลักสูตรเดิมที่มีใช้อยู่แล้ว ให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ และนัยที่สองเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยมิได้อาศัยหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานเลย (สงัด อุทรานันท์, 2532: 101 อ้างถึงใน เฉลิมเกียรติ เฟื่องแก้ว, 2549)

วิธีการที่ปฏิบัติกันมาเมื่อต้องการพัฒนาหลักสูตร คือ จะดูว่าหลักสูตรควรวางแผนนำไปใช้และประเมินอย่างไร ตลอดจนมีใครบ้างที่เกี่ยวข้องในกระบวนการและขั้นตอนการสร้างหลักสูตรขึ้น (Ornstein and Hunkins, 2004: 16) โดยหลักสูตรที่ออกแบบใช้ไปแล้วอาจจะมีการพัฒนาใหม่มีการเขียนเอกสารหลักสูตรก่อนนำไปใช้และประเมินต่อไป ดังนั้นการนิยามการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นเรื่องของกระบวนการวางแผน การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมิน โอกาสการเรียนรู้ที่มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในตัวผู้เรียน

นอกจากนี้ Hunkins and Hammill (Parkay and Hass, 2000: 277-278) ยังได้กล่าวถึงแนวการพัฒนาหลักสูตรว่า ในปัจจุบันมนุษย์ได้เริ่มตระหนักมากขึ้นว่าชีวิตเป็นอินทรีย์ไม่ใช่เครื่องจักรกล ห่วงจักรวาลก็มีความเป็นพลวัตมิได้หยุดนิ่ง ดังนั้น กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจึงไม่ใช่กระบวนการตั้งรับ แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขับเคลื่อนด้วยระบบและบริบทที่ชัดเจนซึ่งเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรบ่อยครั้งก็มาจากประสบการณ์อันหลากหลายของมนุษย์เราเอง

ยังมีคำอีกหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ คำว่า การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) การจัดการหลักสูตร (Curriculum Organization) การร่างหลักสูตร (Curriculum Planning) การทำหลักสูตร (Curriculum Making) การสร้างหลักสูตร (Curriculum Construction) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร (Curriculum Management) การปรับปรุงหลักสูตร (Curriculum Revision) และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร (Curriculum Change) ซึ่งพิจารณาแล้วคำว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำอื่น ที่มีความหมายให้เห็นเฉพาะขั้นตอนและมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมากคือ การออกแบบหลักสูตรและการร่างหลักสูตร ส่วนคำว่า การสร้างหลักสูตรมีความหมายที่แคบหมายถึง การสร้างหรือการทำหลักสูตรหรือรายวิชาใหม่แต่เพียงอย่างเดียว ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จะเน้นที่การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้ว (ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษย์, 2546: 53)

2.1.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีการอ้างอิง คือ รูปแบบตามแนวคิดของ Tyler (1949) และรูปแบบตามแนวคิดของ Taba (1962)

2.1.3.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler

Tyler (1949) ได้ตั้งคำถามพื้นฐานที่ต้องตอบให้ได้เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรใด ๆ รวมทั้งการวางแผนการสอนไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนควรจะแสวงหา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุมีอะไรบ้าง
2. การที่จะให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่กำหนดไว้จะต้องมีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง
3. ประสบการณ์ทางการศึกษาจะจัดอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ
4. จะชี้ชัดได้อย่างไรว่าจุดมุ่งหมายเหล่านี้ได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย Tyler ยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ต่าง ๆ โดยเขาเสนอว่านักพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดจุดประสงค์ทั่วไป โดยศึกษาจากข้อมูล 3 แหล่งคือ เนื้อหาวิชาจากผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและข้อมูลเกี่ยวกับสังคม

2.1.3.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Taba

Taba (1962) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. การวินิจฉัยความต้องการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ และความจำเป็นต่างของผู้เรียน
2. การกำหนดจุดประสงค์ เป็นการกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนหลังจากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการแล้ว
3. การเลือกเนื้อหาสาระ เป็นการเลือกเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่เลือกต้องคำนึงถึงวัย และความสามารถของผู้เรียนด้วย ทั้งยังต้องมีความเชื่อถือได้ และมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วย

4. การจัดเนื้อหาสาระ เป็นการนำเนื้อหาสาระที่เลือกไว้มาจัดลำดับโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหาสาระ รวมทั้งวุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของหลักสูตร

6. การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระ และความต่อเนื่องของการเรียนรู้

7. การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมินผล เป็นการตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบว่าบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

จากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทั้ง 2 ท่าน จะพบขั้นตอนที่สำคัญ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและสังคม
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินผลหลักสูตร

6. การปรับปรุง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

2.1.4 การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของการพัฒนาหลักสูตร ขอบเขตและระยะเวลาการประเมินหลักสูตรแตกต่างกันออกไป แล้วแต่จุดประสงค์ของการประเมิน ต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าต้องการประเมินอะไร ข้อมูลที่นำมาประเมินต้องเชื่อถือได้ การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างรอบคอบ

2.1.4.1 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ เพื่อจะตัดสินใจว่าหลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังที่ Taba (1962: 310) กล่าวว่า “การประเมินหลักสูตรกระทำ

ขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์”

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 218-219) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า

1. เพื่อหาคูณค่าของหลักสูตร โดยตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร และการบริหารและบริการหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. การประเมินผลจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบว่ามีลักษณะพึงประสงค์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 193) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งทีบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการศึกษามาแล้วหรือไม่ อย่างไร

2.1.4.2 ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีขอบเขตที่กว้างขวางการประเมินหลักสูตรจะต้องครอบคลุมขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่เริ่มแรกก่อนนำไปใช้ดังที่ Ornstein and Hunkins (2004: 330) ได้กล่าวว่า “ในการเริ่มต้นที่จะพัฒนาหลักสูตร แนวคิดสำคัญต่างๆ ในโปรแกรมต้องได้รับการประเมิน เพื่อตอบคำถามที่ว่าหลักสูตรเหมาะสมจะนำไปใช้และมีคุณค่าหรือไม่” ทั้งนี้ยังครอบคลุมไปถึงขั้นตอนระหว่างการใช้หลักสูตรและการติดตามผลเมื่อหลักสูตรได้นำไปใช้แล้ว

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2529: 193-194) ได้กล่าวถึงระยะการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ในช่วงระหว่างการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร อาจมีการดำเนินการตรวจสอบทุกขั้นตอนของการจัดทำตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียน เมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเสร็จแล้ว ก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริง จึงควรมีการประเมินการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่างและองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในระยะนี้ต้องอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ทางด้านเนื้อหาวิชาทางด้านวิชาชีพครู ทางด้านการวัดผล เป็นต้น

2. การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการให้หลักสูตร ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ควรมีการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใดจะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอน

3. การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร หลักจากที่มีการใช้หลักสูตรมาระยะหนึ่งหรือครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ควรจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งได้แก่ การประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรทั้งหมด คือ เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อสรุปผลการตัดสินใจว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้น ควรจะดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือควรจะยกเลิก

2.2 แนวความคิดกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนนั้นเป็นการจัดการศึกษา โดยการนำวัตถุประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตร ไปปฏิบัติจริงให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นเนื้อหาการเรียนการสอนและองค์ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยความหมายของการเรียนการสอน มีผู้ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อินทิรา บุรยาทร (2542: 4) ได้ให้ความหมายของการสอน คือ กระบวนการจัดมวลงประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันจัดกิจกรรมทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ

ตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นอกจากนี้ผู้สอนจะต้องมีจุดมุ่งหมายของการสอน วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และคุณลักษณะของผู้เรียน มีจิตวิทยาเพื่อที่จะได้เข้าใจลักษณะของผู้เรียน รู้จักการใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอนตลอดจนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนได้อย่างถูกต้อง และผู้เรียนจะต้องปฏิสัมพันธ์กันในด้านเป้าหมายการสอน และความสามารถของผู้เรียน มุ่งสู่การเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542: 108-109) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบ ครูผู้สอน ผู้เรียน และการสอน ได้แก่ เนื้อหาวิชา และกระบวนการสอน ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย ผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หลักสูตร เทคนิควิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมทางการเรียน การวัดและการประเมิน

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชารวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ

ฉะนั้น จึงมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อบัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติจึงเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่อง จากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับเวลาที่ใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิต ให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

นอกจากนี้การที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นยังต้องคำนึงปัจจัยที่สนับสนุน กระบวนการการเรียนรู้ด้วยนั่นก็คือปัจจัยที่สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543: 21)

1. กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้คิด ทำ สร้างสรรค์ โดยที่ช่วยจัด บรรยากาศการเรียนรู้ และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน
2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์สังคม ความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ หลากหลายและต่อเนื่อง
3. สาระการเรียนรู้สมควรเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความ คาดหวังของสังคม และจะต้องทำให้เรียนมีความรู้ มีความคิด ความสามารถ รวมทั้งมีความ ประพฤติที่ดีด้วย
4. แหล่งการเรียนรู้จะต้องมีหลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหา ความรู้ความถนัด ความสนใจอย่างเหมาะสม
5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมทั้งระหว่างผู้เรียน จะต้องเป็นลักษณะกัลยามิตร ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยน ความคิด และการถ่ายทอดความคิด ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหาาร่วมกัน
6. ผู้เรียน ความศรัทธาต่อผู้สอน รวมทั้งผู้สอนต้องมีความเชื่อมั่นว่าศิษย์สามารถเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน

7. สาระและกระบวนการเรียนรู้สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบันและสิ่งแวดล้อมด้วย ตลอดจนผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. กระบวนการเรียนรู้ จะต้องเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น ๆ เช่น ชุมชน ครอบครัวและองค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์การเรียนรู้สูงสุด

นอกจากนี้แนวทางการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดลำดับขั้นของการเรียนรู้และการนำเสนอให้สอดคล้องกับระดับการรับรู้เข้าใจ
2. ในการเรียนการสอนนั้น ทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีความพร้อม แรงจูงใจและความสนใจ
3. ลักษณะและชนิดของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน จะช่วยให้มีความรู้คงทนและถ่ายโอนความรู้ได้ด้วย
4. แรงเสริมด้วยตนเอง (self - reinforcement) ครูควรให้ผลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ทราบ ว่าทำผิดหรือทำถูก เป็นการสร้างแรงเสริมด้วยตนเอง

2.2.1 วิธีการสอนตามแนวคิดของบรูเนอร์ ประกอบด้วยการสอนตามลำดับขั้นดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหา ทำความเข้าใจปัญหาและมีความต้องการที่จะแก้ไข
2. ระบุปัญหาที่เผชิญให้ชัดเจน
3. ตั้งสมมุติฐานเพื่อคาดคะเนคำตอบของปัญหา
4. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้พิสูจน์สมมุติฐานที่กำหนด
5. สรุปผลการค้นหาคำตอบ วิธีการสอนแบบค้นพบ เป็นวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหากิจกรรมที่จัดนั้นต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากค้นหาคำตอบ ในกิจกรรมต้องเปิดโอกาสให้ลงมือปฏิบัติ โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากการค้นคว้าหาความรู้

2.3 แนวคิดหลักสูตรการเรียนการสอน

หลักสูตร เป็นการวางแผนการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาโดยผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ และการให้ความรู้แก่ผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ดีไปประกอบอาชีพ หรือนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

โดยได้มีผู้นิยามความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้คือ (เปรี๊อง กิจรัตน์กร, 2543: 147) ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตร คือ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ และทักษะกระบวนการสร้างวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการผลิต ตลอดจนการบริหารและการจัดการ โดยเน้นเทคนิคการผลิต เพื่อให้ระบบการผลิตมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

จากความหมายของหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ซึ่งสามารถแบ่งหลักสูตร ได้หลายประเภท (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2542: 91) ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา เป็นหลักสูตรดั้งเดิม โดยเน้นเนื้อหาสาระแต่ละวิชาที่แยกกัน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแบบนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระ
2. หลักสูตรสหสัมพันธ์ คือหลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของรายวิชาที่อื่นที่มีความสัมพันธ์กัน มารวมด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของ 2 รายวิชา โดยไม่ทำลายขอบเขตวิชาเดิม
3. หลักสูตรผสมผสาน เป็นการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นรายวิชาโดยสร้างวิชาจากเนื้อหาวิชาที่แยกสอนให้เป็นวิชาเดียวกันแต่คงรักษาเนื้อหาพื้นฐานของแต่ละวิชาไว้ เป็นวิชาที่มีการบูรณาการระหว่างวิชาการมากกว่า คือ การสอนหลายวิชาเหมือนวิชาเดียว
4. หลักสูตรหมวดวิชาเป็นรูปแบบหลักสูตรที่มีลักษณะหลายหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสหสัมพันธ์ และหลักสูตรแบบผสมผสาน
5. หลักสูตรวิชาแกนเป็นหลักสูตรที่มีวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนวิชาของวิชาอื่น ๆ โดยเน้นเนื้อหา ด้านสังคม และหน้าที่พลเมือง เพื่อแก้ปัญหา เช่น ประชากร และมลภาวะ
6. หลักสูตรที่เน้นทักษะกระบวนการ เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้เกิดทักษะกระบวนการ

7. หลักสูตรที่เน้นสมรรถฐาน เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์โดยระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอน และความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน

8. หลักสูตรที่เน้นกิจกรรม และปัญหาทางสังคม เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาชุมชน หรือเรื่องราวต่าง ๆ ของชีวิตในสังคมชุมชน

9. หลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล เป็นหลักสูตรที่เน้นความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

2.3.1 หลักสูตรระดับอุดมศึกษา

เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมีมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ของสาขาวิชานั้น ๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม จึงมีเกณฑ์หลักสูตรระดับอุดมศึกษาดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

2.3.2 ระบบการจัดการศึกษา

ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาคให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษา 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

2.3.3 การคิดหน่วยกิต

รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลา ทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.3.4 จำนวนหน่วยกิต รวมและระยะเวลาการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษาสำหรับลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วนและให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

2.4 โครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยราชพฤกษ์

ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความอย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างดีสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเวéndังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงาน โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมี

จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และไม่มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีโดยให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

2.4.1 โครงสร้างหลักสูตรนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ ของวิทยาลัยราชพฤกษ์

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	139	หน่วยกิต
องค์ประกอบของหลักสูตร		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	10	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	14	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	103	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกน	88	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเลือก	15	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

รายวิชาและจำนวนหน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปศึกษาไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	10	หน่วยกิต
001-001 สังคมกับสิ่งแวดล้อม (Society and Environment)	2	(2-0-4)
001-002 สังคมกับเศรษฐกิจ (Society and Economic)	3	(3-0-6)
001-003 มนุษย์กับสังคม (Human and Society)	3	(3-0-6)
001-004 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (Life and Social Skills)	3	(3-0-6)
001-005 จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology)	3	(3-0-6)
001-006 เทคนิคการพัฒนาบุคลิกภาพ (Personality Development Techniques)	1	(1-0-2)
001-007 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย (Introduction to Jurisprudence)	3	(3-0-6)
001-008 ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy)	3	(3-0-6)
001-009 ประวัติศาสตร์การปกครองของไทย (Thailand's Political History)	3	(3-0-6)
001-010 การเมืองและการปกครองของไทย (Thai Politics and Government)	3	(3-0-6)
001-011 มนุษยสัมพันธ์ (Human Relation)	3	(3-0-6)
001-012 ไทยศึกษา (Thai Study)	3	(3-0-6)
001-008 ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy)	3	(3-0-6)
001-009 ประวัติศาสตร์การปกครองของไทย (Thailand's Political History)	3	(3-0-6)
001-010 การเมืองและการปกครองของไทย (Thai Politics and Government)	3	(3-0-6)

001-011	มนุษยสัมพันธ์ (Human Relation)	3	(3-0-6)
001-012	ไทยศึกษา (Thai Study)	3	(3-0-6)
กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์		14	หน่วยกิต
002-001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai For Communication)	3	(3-0-6)
002-002	การค้นคว้าและการเขียนรายงาน (Study Fundamentals and Report Writing)	3	(3-0-6)
002-003	ภาษาอังกฤษ 1 (English 1)	3	(3-0-6)
002-004	ภาษาอังกฤษ 2 (English 2)	3	(3-0-6)
002-005	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English for Everyday Use)	3	(3-0-6)
002-006	การเขียนภาษาอังกฤษ (English Writing)	3	(3-0-6)
002-007	ภาษาจีน 1 (Chinese 1)	3	(3-0-6)
002-008	ภาษาจีน 2 (Chinese 2)	3	(3-0-6)
002-009	ภาษาญี่ปุ่น 1 (Japanese 1)	3	(3-0-6)
002-010	ภาษาญี่ปุ่น 2 (Japanese 2)	3	(3-0-6)
002-011	ภาษาอังกฤษ 3 (English 3)	3	(3-0-6)
002-012	ภาษาอังกฤษ 4 (English 4)	3	(3-0-6)
002-013	การค้นคว้าและการเขียนรายงานทางกฎหมาย (Legal Report Writing)	2	(1-2-3)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		6	หน่วยกิต
003-001	คณิตศาสตร์ทั่วไป (General Mathematics)	3	(3-0-6)
003-002	สถิติเบื้องต้น (Introduction to Statistics)	3	(3-0-6)
003-003	มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Human and Biological Sciences)	3	(3-0-6)
003-004	วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Environmental Sciences)	3	(3-0-6)

003-005	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Sciences and Technology)	3	(3-0-6)
003-006	คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเบื้องต้น (Introduction to Computers and Information Systems)	3	(3-0-6)

กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ

004-001	ลีลาศ (Ballroom Dance)	1	(0-2-1)
004-002	บาสเกตบอล (Basketballs)	1	(0-2-1)
004-003	วอลเลย์บอล (Volleyball)	1	(0-2-1)
004-004	ฟุตบอล (Football)	1	(0-2-1)
004-005	เปตอง (Peton)	1	(0-2-1)
004-006	แบดมินตัน (Badminton)	1	(0-2-1)
004-007	ดนตรีไทย (Thai Classical Music)	1	(0-2-1)
004-008	ดนตรีสากล (Western Music)	1	(0-2-1)

หมวดวิชาเฉพาะ จำนวน **103** หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะประกอบด้วย 2 กลุ่มวิชา ดังต่อไปนี้

กลุ่มวิชาแกน	88	หน่วยกิต
00-001	กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป (Civil Law : General Principles)	2 (2 -0 -4)
300-002	กฎหมายแพ่ง : บุคคล (Persons Law)	2 (2 -0 -4)
300-003	กฎหมายอาญา : ภาคทั่วไป (Criminal Law : General Principles)	3 (3 -0 -6)
300-004	หลักกฎหมายมหาชน (Principles of Public Law)	3 (3 -0 -6)
300-005	กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา (Law of Juristic Acts and Contracts)	3 (3 -0 -6)
300-006	กฎหมายลักษณะหนี้ 1 : หลักทั่วไป	3 (3 -0 -6)

	(Law of Obligation : General Principles)	
300-007	กฎหมายลักษณะหนี้ 2 : ละเมิดจัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้	3 (3 -0 -6)
	(Law of Obligation 2 : Wrongful Act Management of Affairs Without Mandate and Undue Enrichment)	
300-008	กฎหมายลักษณะทรัพย์ (Property Law)	3 (3 -0 -6)
300-009	กฎหมายที่ดิน (Land Law)	2 (2 -0 -4)
300-010	กฎหมายอาญา : ภาควิชาความผิด (Criminal Law : Offense)	3 (3 -0 -6)
300-011	เอกเทศสัญญา 1: ซื้อขายแลกเปลี่ยนให้ เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ	3 (3 -0 -6)
	(Specific Contracts 1 : Sale, Exchange Gift, Hire of Property and Hire Purchase)	
300-012	เอกเทศสัญญา 2 : ตัวแทน นายหน้าจ้างแรงงาน จ้างทำของ และรับขน	2 (2 -0 -4)
	(Specific Contracts 2 : Agency, Brokerage, Hire of Services, Hire of Work and Carriage)	
300-013	เอกเทศสัญญา 3 : การกู้ยืม ฝากทรัพย์ค้ำประกัน จำนอง จำนำ และหลักประกันอื่นๆ (Specific Contracts 3 : Loan, Deposit, Suretyship, Mortgage, Pledge and Securities for various types)	2 (2 -0 -4)
300-014	กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitutional Law)	3 (3 -0 -6)
300-015	กฎหมายลักษณะครอบครัว (Family Law)	3 (3 -0 -6)
300-016	กฎหมายลักษณะมรดก (Law of Succession)	3 (3 -0 -6)
300-017	กฎหมายลักษณะหุ้นส่วน – บริษัท	3 (3 -0 -6)
	(Law of Partnership and Company)	
300-018	กฎหมายลักษณะตั๋วเงิน (Law of Bills and Notes)	3 (3 -0 -6)
300-019	กฎหมายลักษณะประกันภัย (Law of Insurance)	2 (2 -0 -4)

300-020	กฎหมายปกครอง (Administrative Law)	3 (3 -0 -6)
300-021	กระบวนการยุติธรรมและระบบศาลไทย (Judiciary Process and Thai Court System)	3 (3 -0 -6)
300-022	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคทั่วไป (Law of Civil Procedures)	3 (3 -0 -6)
300-023	กฎหมายลักษณะพยาน (Law of Evidence)	3 (3 -0 -6)
300-024	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคบังคับคดี (Law of Civil Procedure : Provisional Measures and Execution of Judgements)	3 (3 -0 -6)
300-025	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (Law of Criminal Procedure)	3 (3 -0 -6)
300-026	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง (Public International Law)	3 (3 -0 -6)
300-027	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (Private International Law)	3 (3 -0 -6)
300-028	ปัญหาจริยธรรมทางกฎหมาย (Problems on Legal Profession)	2 (2 -0 -4)
300-029	กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ (Bankruptcy Law and Rehabilitation)	3 (3 -0 -6)
300-030	กฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม (Labour Law and Social Security Law)	3 (3 -0 -6)
300-031	นิติปรัชญา (Philosophy of Law)	2 (2 -0 -4)
300-032	กฎหมายการคลังและการภาษีอากร (Law of Public Finance and Taxation)	3 (3 -0 -6)

กลุ่มวิชาเอกเลือก จำนวน 15 หน่วยกิต

เลือกกลุ่มวิชาเลือกทั้งกลุ่มเพียงกลุ่มเดียว โดยเลือกเรียนในกลุ่มวิชานั้นทั้งหมด 5 วิชา 15 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาเลือกดังต่อไปนี้ (การเลือกเรียนข้ามกลุ่มวิชามีอาจกระทำได้ เว้นแต่เลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรี)

กลุ่มวิชาเอกเลือกกฎหมายอาญา

311-001	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 1 (English For Lawyer 1)	3 (2 -2 -5)
311-002	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 2 (English for Lawyer 2)	3 (2 -2 -5)
311-003	สืบสวนสอบสวน (Criminal Process)	3 (3 -0 -6)
311-004	กฎหมายว่าด้วยคุมประพฤติ (Probation and Parole Law)	3 (3 -0 -6)
311-005	การใช้และการตีความกฎหมาย (Application & Interpretation of Laws)	3 (3 -0 -6)
311-006	สัมมนากฎหมายอาญา (Criminal Law Seminar)	3 (3 -0 -6)
311-007	กฎหมายอาญาเปรียบเทียบ (Comparative Criminal Law)	3 (3 -0 -6)
311-008	สัมมนากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (Seminar in Law of Criminal Procedures)	3 (3 -0 -6)
311-009	การบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice Administration)	3 (3 -0 -6)
311-010	กฎหมายการแพทย์และนิติเวชศาสตร์ (Medical Law and Forensic Medicine)	3 (3 -0 -6)
311-011	อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา (Criminology and Penology)	3 (3 -0 -6)
311-012	กฎหมายเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (Juvenile Justice)	3 (3 -0 -6)
311-013	อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crimes)	3 (3 -0 -6)

กลุ่มวิชาเอกเลือกกฎหมายมหาชน

311-001	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 1 (English For Lawyer 1)	3 (2 -2 -5)
---------	--	-------------

311-002	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 2 (English for Lawyer 2)	3 (2 -2 -5)
311-014	สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน (Fundamental Right and Liberty)	3 (3 -0 -6)
311-015	สัญญาทางปกครอง (Administrative Contracts)	3 (3 -0 -6)
311-016	กฎหมายปกครองเปรียบเทียบ (Comparative Administrative Law)	3 (3 -0 -6)
311-017	กฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองและศาลปกครอง (Administrative Procedure Law and Administrative Court)	3 (3 -0 -6)
311-018	สัมมนากฎหมายมหาชน (Public Law Seminar)	3 (3 -0 -6)
311-019	กฎหมายรัฐสภา (Law of Parliament)	3 (3 -0 -6)
311-020	กฎหมายเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง (Political Party and Electoral Law)	3 (3 -0 -6)
311-021	กฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น (Law of Local Administration)	3 (3 -0 -6)
311-022	กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและสิทธิส่วนบุคคล (Law on Public Information Access and Rights of Privacy)	3 (3 -0 -6)
311-023	กฎหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะรัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน (Law on Public Service, Public Enterprise and Public Organization)	3 (3 -0 -6)
311-024	สัมมนากฎหมายแรงงาน (Labor Law Seminar)	3 (3 -0 -6)
311-025	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายสวัสดิการสังคม (Introduction to Social Welfare Law)	3 (3 -0 -6)
311-026	กฎหมายควบคุมการใช้ที่ดิน (Land Use Control)	3 (3 -0 -6)
311-027	กฎหมายสิ่งแวดล้อม (Environmental Law)	3 (3 -0 -6)
311-028	กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ (Public Economic Laws)	3 (3 -0 -6)

311-029	การใช้และการตีความกฎหมาย (Application & Interpretation of Laws)	3 (3 -0 -6)
311-030	กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน (Law on Administration of State Affairs)	3 (3 -0 -6)
311-031	กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา (Education Law)	3 (3 -0 -6)

กลุ่มวิชาเอกเลือกกฎหมายธุรกิจ

311-001	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 1 (English For Lawyer 1)	3 (2 -2 -5)
311-002	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย 2 (English for Lawyer 2)	3 (2 -2 -5)
311-032	กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (International Economic Law)	3 (3 -0 -6)
311-033	กฎหมายภาษีอากร 1 (Tax Law 1)	3 (3 -0 -6)
311-034	กฎหมายภาษีอากร 2 (Tax Law 2)	3 (3 -0 -6)
311-035	กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Law)	3 (3 -0 -6)
311-036	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Law)	3 (3 -0 -6)
311-037	หลักกฎหมายธุรกิจเปรียบเทียบ (Comparative Business Law)	3 (3 -0 -6)
311-038	สัมมนากฎหมายธุรกิจ (Business Law Seminar)	3 (3 -0 -6)
311-039	กฎหมายเกี่ยวกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Law Concerning Securities and Exchange)	3 (3 -0 -6)
311-040	กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน (Law Concerning Financial Institution)	3 (3 -0 -6)
311-041	กฎหมายควบคุมการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Law of Economic Activities)	3 (3 -0 -6)

311-042	กฎหมายพาณิชย์นาวี (Maritime Law)	3 (3 -0 -6)
311-043	กฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคม (Massmedia and Telecommunication Law)	3 (3 -0 -6)
311-044	กฎหมายอุตสาหกรรม (Industrial Law)	3 (3 -0 -6)
311-045	กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน (Investment Law)	3 (3 -0 -6)
311-046	หลักกฎหมายสำหรับนักบัญชี (Accounting for Lawyers)	3 (3 -0 -6)
311-047	กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (Law related to Tourism)	3 (3 -0 -6)
311-048	กฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Law of Electronic transactions)	3 (3 -0 -6)
311-049	กฎหมายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (Law of Internet)	3 (3 -0 -6)
311-050	กฎหมายศุลกากร (Customs Law)	3 (3 -0 -6)

หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน 6 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ก็ได้ที่เปิดสอนในวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว และได้รับความเห็นชอบจาก อาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษรฐ์ กิ่งชนะ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา สถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และ จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารoles and functions of guidance teachers in vocational schools in Chiang Rai, Chiang Yai, Chiang Rai, and Nakhon Phanom provinces (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา และ (3) เพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา ประชากรที่ใช้เป็นครูที่ปรึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด เชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ความพึงพอใจในการดำเนินการ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ความพึงพอใจในคู่มือครูที่ปรึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1. บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษาทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านสภาพการปรับตัว ได้แก่ ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อน รองลงมาด้านวิชาการ ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม การถอนรายวิชาและการรักษาสภาพเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ด้านการพัฒนานักเรียน ได้แก่ ปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดีและการมีความภูมิใจในวิชาชีพของตน ด้านระเบียบวินัย ได้แก่ การประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤตินักเรียน และให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบ และ ด้านสวัสดิการ ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอรับทุนการศึกษา 2. ความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านวิทยากร ได้แก่ วิทยากรตอบข้อซักถามได้ตรงประเด็น รองลงมา ด้านการดำเนินการ ได้แก่ ความเหมาะสมของอาหารกลางวันอาหารว่าง และเครื่องดื่ม และด้านกิจกรรม ได้แก่ ความรู้ที่ท่านได้รับสอดคล้องกับความต้องการของท่าน 3. ความพึงพอใจในกลุ่มมือปฏิบัติงานครูที่ปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ความเหมาะสมที่ครูที่ปรึกษาจะนำไปใช้ประกอบการศึกษา และครูที่ปรึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจริง รองลงมา ด้านรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ และ ด้านเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาสาระครอบคลุมตามลำดับ

ภาศิริ เขตปิยรัตน์ และสินีนารถ วิกรมประสิทธิ์ (2553: บทคัดย่อ) จากการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจ (4ปี) ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2553 และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 4 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วย สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจสาขาธุรกิจบริการ และสาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งสิ้น 215 คน และได้ทำการศึกษาดังแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการตลาด) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.50 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลางโดยวิชาการบริหารลูกค้าสัมพันธ์มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สำหรับรายวิชาที่นักศึกษาที่มีความพึงพอใจว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพมาก

ที่สุด คือ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารธุรกิจ 3 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่าง ๆ ของสาขาวิชาการตลาด มีความพึงพอใจระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสาขาวิชา ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคม ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และด้านสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.50 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลางโดยวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกและมัลติมีเดียสำหรับธุรกิจมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สำหรับรายวิชาที่นักศึกษามีความพึงพอใจว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพมากที่สุด คือ วิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกและมัลติมีเดียสำหรับธุรกิจ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่าง ๆ ของสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความพึงพอใจระดับมากประกอบด้วย ด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา ด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสาขาวิชา หลักสูตรบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.50 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากโดยวิชาวิชาการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สำหรับรายวิชาที่นักศึกษามีความพึงพอใจว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพมากที่สุด คือ วิชาการบริหารสวัสดิการและค่าตอบแทน วิชาองค์การและการจัดการ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่าง ๆ ของสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความพึงพอใจระดับมาก ประกอบด้วย ด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสาขาวิชา และ การสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ (สาขาวิชาธุรกิจบริการ) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีเกรดเฉลี่ยสมน้อยกว่า 2.00 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก โดยวิชาวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบริหารธุรกิจ 3 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สำหรับรายวิชาที่นักศึกษามีความพึงพอใจว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพมากที่สุด คือ วิชาศิลปะการต้อนรับและการสื่อสารในงานบริการ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่าง ๆ ของสาขาวิชาธุรกิจบริการ มีความพึงพอใจระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและ

การให้คำปรึกษา ด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมเป็น ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรสาขาวิชา และด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

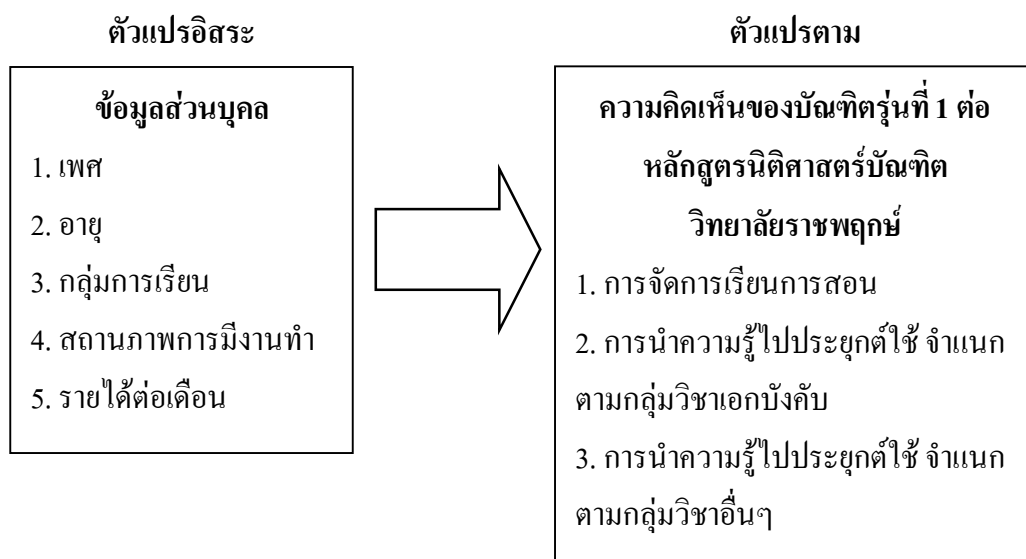
วิธีวิธี กิตติพิชัย และคณะ (2552: บทคัดย่อ) การประเมินโครงการฝึกอบรมมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลและสอดคล้องกับความต้องการในการอบรม รวมถึงใช้เป็นข้อมูลพิจารณาในการคงอยู่ของโครงการ การศึกษานี้ใช้ แนวคิดการประเมิน 3 แนวคิด มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน คือ CIPP Model, Logic Model, และ ROI of Human Capital เพื่อประเมินผล “หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา – นบอ.” โดยพิจารณาใน 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยบริบท ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลผลิต ปัจจัยผลลัพธ์ และผลตอบแทนจากการลงทุนใน ลักษณะการเพิ่มทุนมนุษย์ ใช้การประเมิน 360 องศา เก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 4 กลุ่ม คือ (1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน (2) ผู้ผ่านการอบรม จำนวน 174 คน (3) ผู้บังคับบัญชา จำนวน 54 คน และ (4) ผู้ร่วมงาน จำนวน 348 คน เก็บข้อมูลในระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2551 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 โดยใช้ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ลึก และการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ข้อมูลทั้งหมดถูกนำมาประมวลผลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติ (Pair samples t-test)

ผลการประเมินที่สำคัญมีดังนี้ 1) หลักสูตรมีการอบรมที่เน้นผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลาง และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างจาก หลักสูตรการอบรมอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน 2) รูปแบบการอบรมที่ผู้เข้าอบรมประทับใจมากที่สุดคือ การเรียนรู้กับมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง (Shadowing) และการทำ Pilot Model 3) หลังการอบรม นบอ. มีผลผลิตและผลลัพธ์ในเชิงนามธรรมและรูปธรรมที่ชัดเจน 4) หลังการอบรม นบอ. มีความรู้ ทักษะ พฤติกรรมการบริหาร การเป็นแบบอย่าง การยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหน่วยงาน หลังการอบรมสูงกว่า ก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 5) หลังการอบรม ผู้บังคับบัญชา มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของ นบอ. หลังการอบรมสูงกว่า ก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 6) หลักสูตรให้ผลตอบแทนการลงทุนในลักษณะทุนมนุษย์ที่คุ้มค่า โดยหน่วยงานและมหาวิทยาลัยมี โครงการใหม่เพิ่มขึ้น ลดงบประมาณของมหาวิทยาลัย งานสำเร็จตามเวลา งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้รับบริการพึงพอใจ รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหน่วยงานและมหาวิทยาลัย

กิริยา กุลชนะรัตน์ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาการจัดการ ภาควิชาการจัดการ คณะบริหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาการจัดการ ศึกษาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาการจัดการที่จบการศึกษาในปี

การศึกษาในปีการศึกษา 2550 โดยใช้แบบสอบถาม 53 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โสด อายุ 22 ปี สำเร็จการศึกษาเดือนมีนาคม 2551 วิชารองที่สนใจคือ วิชาในสาขาการตลาด และภาษาอังกฤษ มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในการทำกิจกรรมขณะศึกษา เป็นพนักงานบริษัท / เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน รับผิดชอบงานฝ่ายการตลาดรายได้ส่วนใหญ่มากกว่า 12,000 บาท ความคิดเห็นในภาพรวมและทุกปัจจัยเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก โดยให้ความเหมาะสมในปัจจัยลักษณะการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงาน/ศึกษาต่อ/ทำธุรกิจสูงกว่าปัจจัยอื่น เรื่องการนำเสนอโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ ควรเพิ่มจำนวนรายวิชาให้มากขึ้นในด้านปัจจัยทางหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา เนื่องจากพบว่ามีความเหมาะสมเรื่องความเพียงพอของจำนวนรายวิชาที่สามารถเลือกเรียนในระดับปานกลางเท่านั้น

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บัณฑิตคณะนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554

กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตคณะนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554 จำนวน 35 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ และกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม คือ บัณฑิตคณะนิติศาสตร์ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- อายุ
- อีเมลล์
- กลุ่มการเรียน คำถามข้อนี้จะเป็นการสอบถามกลุ่มการเรียนของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สำเร็จการศึกษา เช่น กลุ่มการเรียนภาคปกติ กลุ่มการเรียนภาคเสาร์-อาทิตย์ หรือภาคค่ำ
- สถานภาพการมีงานทำ คำถามข้อนี้จะเป็นการสอบถามสถานภาพการมีงานทำใน 2 ช่วง คือ ก่อนเข้าศึกษาและปัจจุบันว่าบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีงานทำหรือไม่
- สถานะภาพการทำงานในปัจจุบันของท่าน ถ้ากรณีบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ตอบแบบสอบถามว่ายังไม่มีการมีงานทำจะสอบถามถึงเหตุผล เช่น ไม่ได้สัมผัสงาน รอสัมภาษณ์ กำลังศึกษาต่อ แต่ถ้าปัจจุบันมีงานทำจะสอบถามถึงรายละเอียดของการทำงานต่อไป
- รายละเอียดของงาน คำถามข้อนี้จะถามเกี่ยวกับรายละเอียดของงานที่บัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ได้ทำในปัจจุบัน เช่น ชื่อหน่วยงาน ประเภทหน่วยงาน ตำแหน่งงาน แผนก สถานที่ตั้งของหน่วยงาน
- รายได้ คำถามข้อนี้จะสอบถามรายได้ต่อเดือนที่ได้รับ
- ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน คำถามข้อนี้จะเป็นการสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยแบ่งประเด็นดังต่อไปนี้
 - คำถามที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร สอบถามความทันสมัยในการเรียนการสอน
 - คำถามที่เกี่ยวข้องของอาจารย์ สอบถามคุณวุฒิ ประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน ให้คำปรึกษาและการดูแลเอาใจใส่ต่อบัณฑิต
 - คำถามเกี่ยวกับความทันสมัยและความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน และขนาดของห้องเรียน ความทันสมัยของอุปกรณ์ ความเพียงพอของห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดมีหนังสือมีความครบถ้วนในรายวิชาที่เปิดสอน และห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์

คำถามอื่น ๆ เช่น บรรยายภาพ ภูมิทัศน์ ของวิทยาลัย การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้

ตอนที่ 4 เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาว่ามีศาสตร์ความรู้ใดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแต่ไม่เคยเรียนมาก่อน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การแสดงความคิดเห็นจะเป็นระดับคะแนน โดยแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1

5 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วย
3 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3

5 คะแนน	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามศาสตร์ความรู้ใดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแต่ไม่เคยเรียนมาก่อน

ตอนที่ 5 คำถามปลายเปิด เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2554 ให้ช่วยตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ การเก็บรวบรวมแบบสอบถามจะ ดำเนินการตามวัน ดังนี้

- วันที่ 16 มกราคม 2554 เป็นวันที่บัณฑิตเข้ารับฟังกำหนดการการรับพระราชทาน ปริญญาบัตร คณะผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามแก่บัณฑิตทุกคนที่มาในวันนี้โดยครอบคลุมทุก สาขาวิชาที่มีผู้จบการศึกษา

- วันที่ 23 มกราคม 2554 เป็นวันที่บัณฑิตเข้ารับการฝึกซ้อมพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกคณะผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามแก่บัณฑิตที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามในวันที่ 16 มกราคม 2554

- วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 เป็นวันที่บัณฑิตเข้ารับการฝึกซ้อมพระราชทานปริญญาบัตรครั้งที่สองคณะผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามแก่บัณฑิตที่ยังไม่เคยตอบแบบสอบถามในวันที่ 16 และ 23 มกราคม 2554

จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) เพื่อสอบถาม เกี่ยวกับหลักสูตรของคณะนิเทศศาสตร์ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เจาะลึกและตรงจุดมากยิ่งขึ้น

การสัมภาษณ์แบบนี้เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์มีจุดสนใจอยู่แล้ว จึงพยายามดึงจุด สนใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ให้เข้าสู่จุดที่สนใจ ทั้งนี้เพราะในบางครั้งผู้สัมภาษณ์อาจจะต้องการ ทราบถึงเหตุผลหรือข้อเท็จจริงในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ลักษณะของการสัมภาษณ์แบบนี้จึงอยู่ที่ว่า ผู้วิจัยจะต้องรู้ก่อนแล้วว่าต้องการข้อมูลอะไร อย่างไรก็ตามการทำเช่นนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และความชำนาญของผู้สัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ เพราะจะต้องรวบรัดหรือตัดบทโดยไม่ให้ผู้ถูก สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกไม่สบายใจและไม่อยากจะให้ความร่วมมือ (สุภางค์ จันทวานิช, 2552)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิเทศศาสตร์ต่อหลักสูตร ที่ใช้ศึกษาของวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตามสาขาวิชา โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลค่าเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินแบบสอบถามตอนที่ 1 ความคิดเห็นบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การประเมินแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	นำไปประยุกต์ใช้ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับคำถามในตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีงานทำ หลังจากสำเร็จการศึกษาว่ามีศาสตร์ความรู้ใดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแต่ไม่เคยเรียนมาก่อน และคำถามในตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ข้อคำถามปลายเปิดในตอนที่ 5 สอบถามถึงศาสตร์ความรู้ใดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแต่ไม่เคยเรียนมาก่อน และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ข้อคำถามปลายเปิดเหล่านี้จะทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (ชนินทร์ ศิลป์จารุ, 2551: 148)

$$\text{ร้อยละ(\%)} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X แทน จำนวนข้อมูลที่ต้องการหาค่าร้อยละ
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ชนินทร์ ศิลป์จารุ, 2551: 149)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.5.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชนินทร์ ศิลป์จารุ, 2551: 163)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$$

เมื่อ S แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x แทน ข้อมูลแต่ละจำนวน
 \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของบัณฑิต

4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้

4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้เชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของบัณฑิต

การนำเสนอสภาพทั่วไปของบัณฑิตเป็นการนำเสนอสภาพทั่วไปภายใต้ตัวแปร อายุ กลุ่มการเรียน สถานภาพการมีงานทำ เหตุผลที่ท่านไม่มีงานทำ และรายได้ต่อเดือน ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลของตัวแปรระดับกลุ่มเหล่านี้ โดยใช้ในการแจกแจงความถี่และการกระจายอัตราร้อยละสภาพทั่วไปของบัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำแนกเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	25	73.34
หญิง	10	26.66
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34 และเพศหญิงจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 26.66

ตารางที่ 4.2 จำแนกอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
18 - 27	12	34.3
28 - 37	4	11.4
38 - 47	15	42.9
48 ขึ้นไป	4	11.4
รวม	35	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ช่วงอายุของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 38 – 47 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.9 ช่วงอายุรองลงมาก็คือช่วงอายุ 18 – 27 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 ช่วงอายุ 28 – 37 ปี และช่วงอายุ 48 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.4 ซึ่งมีค่าเท่ากัน

ตารางที่ 4.3 จำแนกตามกลุ่มการเรียน

กลุ่มการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคปกติ	4	11.4
ภาคเสาร์ – อาทิตย์	28	80.0
ภาคค่ำ	3	8.6
รวม	35	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ส่วนมากบัณฑิตคณะนิติศาสตร์เรียนกลุ่มการเรียนภาคเสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80 กลุ่มการเรียนรองลงมาก็คือ ภาคปกติ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และกลุ่มการเรียนภาคค่ำ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำแนกตามสถานภาพการมีงานทำ

สถานภาพการมีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเข้าศึกษา		
ไม่มีงานทำ	9	25.7
มีงานทำ	26	74.3
ปัจจุบัน		
ไม่มีงานทำ	2	5.7
มีงานทำ	33	94.3

จากตารางที่ 4 พบว่าก่อนเข้าศึกษาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 74.3 มีสัดส่วนมากกว่าผู้ไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 25.7 เมื่อสอบถามถึงสถานภาพการมีงานทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 94.3 มีสัดส่วนสูงกว่าบัณฑิตที่ไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตารางที่ 4.5 จำแนกตามเหตุผลที่ท่านไม่มีงานทำ

เหตุผลที่ท่านไม่มีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้สมัครงาน	2	28.6
รอสัมภาษณ์	1	2.9
กำลังศึกษาต่อ	4	11.4
รวม	7	42.9

จากตารางที่ 5 พบว่าสถานะภาพการมีงานทำ พบว่าเหตุผลของการที่บัณฑิตไม่มีงานทำ คือ ไม่ได้สมัครงาน คิดเป็นร้อยละ 5.7 รอสัมภาษณ์งาน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 11.4

ตารางที่ 4.6 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 7,000	1	2.9
7,000-8,000	1	2.9
8,001-9,000	2	5.7
9,001-10,000	1	2.9
12,001-15,000	6	17.1
15,001-18,000	1	2.9
21,001-24,000	12	34.3
24,000 ขึ้นไป	11	31.4
รวม	35	100

จากตารางที่ 6 พบว่าบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 21,001 – 24,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 24,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.4 กลุ่มรายได้ต่อเดือน 12,001 - 15,000 คิดเป็นร้อยละ 17.1 รายได้ 8,001 – 9,000 คิดเป็นร้อยละ 5.7 และกลุ่ม

รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 7,000 7,000 – 8,000 9,001 – 10,000 และ 15,001 – 18,000 คิดเป็นร้อยละ 2.9 เท่ากันตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จากหลักสูตร กลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้

การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการศึกษาความเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ และในการศึกษาต่อ ปรากฏในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์

ความคิดเห็น	X	S.D.	ผลประเมิน
1. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย	4.51	0.612	มากที่สุด
2. อาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน	4.77	0.490	มากที่สุด
3. อาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.66	0.539	มากที่สุด
4. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแลเอาใจใส่นักศึกษา	4.69	0.471	มากที่สุด
5. จำนวนและขนาดห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	4.38	0.652	มาก
6. อุปกรณ์ในห้องเรียนมีความทันสมัย	4.17	0.785	มาก
7. มีห้องปฏิบัติการเพียงพอสอดคล้องตามสาขาวิชา	4.31	0.676	มาก
8. ศูนย์วิทยบริการ (ห้องสมุด) มีหนังสือครบถ้วนในรายวิชาที่ต้องเรียน	4.37	0.690	มาก
9. ศูนย์วิทยบริการ (ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์) มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย	4.14	0.845	มาก
10.บรรยากาศ ภูมิทัศน์ ของวิทยาลัยสวยงาม	4.29	0.667	มาก
11.การจัดกิจกรรมของวิทยาลัยมีความเหมาะสม	3.83	1.014	มาก
12.อื่นๆ	3.00	2.828	ปานกลาง
รวม	4.26	0.85	มาก

จากตารางที่ 7 บัณฑิตคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดส่วนใหญ่พบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับความเห็นด้วยมาก 8 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงมา คือ อาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน (ร้อยละ 4.77) อาจารย์ที่ปรึกษามีการดูแลเอาใจใส่นักศึกษา (ร้อยละ 4.69) อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (ร้อยละ 4.66) หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย (ร้อยละ 4.17) ส่วนในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงมา คือ จำนวนและขนาดห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา (ร้อยละ 4.38) ศูนย์วิทยบริการ (ห้องสมุด) มีหนังสือครบถ้วนในรายวิชาที่ต้องเรียน (ร้อยละ 4.37) มีห้องปฏิบัติการเพียงพอสอดคล้องตามสาขาวิชา (ร้อยละ 4.31) บรรยากาศ ภูมิทัศน์ ของวิทยาลัยสวยงาม (ร้อยละ 4.29) อุปกรณ์ในห้องเรียนมีความทันสมัย (ร้อยละ 4.17) ศูนย์วิทยบริการ (ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์) มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย (ร้อยละ 4.14) การจัดกิจกรรมของวิทยาลัยมีความเหมาะสม (ร้อยละ 3.83) และอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 3.00) ในภาพรวมอยู่ในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.26

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกตามกลุ่มวิชาเอกบังคับ

กลุ่มเรียนวิชาเอกบังคับ	ในชีวิตประจำวัน			ในการประกอบชีวิต			ในการศึกษาต่อ		
	X	S.D.	ผล	X	S.D.	ผล	X	S.D.	ผล
1. กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป	4.00	0.91	มาก	4.11	1.02	มาก	4.17	1.04	มาก
2. กฎหมายแพ่ง : บุคคล	4.00	1.00	มาก	4.17	0.92	มาก	4.14	1.12	มาก
3. กฎหมายแพ่ง : ภาคทั่วไป	4.40	0.85	มาก	4.29	1.02	มาก	4.20	1.08	มาก
4. หลักกฎหมายมหาชน	3.86	1.09	มาก	4.06	0.94	มาก	4.00	1.08	มาก
5. กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา	4.31	0.79	มาก	4.40	0.77	มาก	4.37	0.87	มาก
6. กฎหมายลักษณะหนี้ 1 : หลักทั่วไป	4.09	0.78	มาก	4.23	0.77	มาก	4.26	0.85	มาก

7. กฎหมายลักษณะหนี้ 2 : ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้	4.17	0.82	มาก	4.29	0.79	มาก	4.23	0.87	มาก
8. กฎหมายลักษณะทรัพย์	4.17	0.71	มาก	4.37	0.69	มาก	4.29	0.86	มาก
9. กฎหมายที่ดิน	4.06	0.96	มาก	4.00	0.97	มาก	4.09	0.92	มาก
10.กฎหมายอาญา : ภาค ความผิด	4.26	0.85	มาก	4.34	0.80	มาก	4.26	0.88	มาก
11.เอกเทศสัญญา 1									
12.เอกเทศสัญญา 2	4.29	0.86	มาก	4.31	0.86	มาก	4.34	0.90	มาก
13.เอกเทศสัญญา 3	4.26	0.74	มาก	4.26	0.85	มาก	4.17	0.85	มาก
14.กฎหมายรัฐธรรมนูญ	4.06	0.87	มาก	4.00	0.94	มาก	4.06	0.97	มาก
15.กฎหมายลักษณะ ครอบครัว	4.31	0.63	มาก	4.26	0.65	มาก	4.31	0.72	มาก
16.กฎหมายลักษณะมรดก	4.26	0.88	มาก	4.17	0.82	มาก	4.23	0.84	มาก
17.กฎหมายลักษณะ หุ้นส่วน-บริษัท	4.03	0.92	มาก	4.06	0.80	มาก	4.11	9.00	มาก
18.กฎหมายลักษณะตัว เงิน	3.86	0.84	มาก	3.86	0.84	มาก	3.94	1.05	มาก
19.กฎหมายลักษณะ ประกันภัย	3.97	1.01	มาก	3.97	1.01	มาก	3.94	0.96	มาก
20.กฎหมายปกครอง	4.03	1.01	มาก	4.03	1.01	มาก	3.94	1.11	มาก
21.กระบวนการยุติธรรม และระบบศาลไทย	3.94	1.13	มาก	3.94	1.18	มาก	3.86	1.21	มาก
22.กฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง : ภาคทั่วไป	4.17	0.74	มาก	4.17	0.74	มาก	4.14	0.94	มาก
23.กฎหมายลักษณะพยาน	4.14	0.97	มาก	4.11	0.93	มาก	4.14	1.09	มาก
24.กฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง : ภาคบังคับคดี	4.09	0.88	มาก	4.06	1.05	มาก	4.11	0.99	มาก
25.กฎหมายพิจารณาความ อาญา	4.20	0.93	มาก	4.17	0.92	มาก	4.23	1.06	มาก

26.กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง	3.49	1.19	ปานกลาง	3.46	1.14	ปานกลาง	3.60	1.17	มาก
27.กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล	3.51	1.15	มาก	3.57	1.19	มาก	3.63	1.21	มาก
28.ปัญหาจริยธรรมทางกฎหมาย	4.09	1.09	มาก	4.20	0.99	มาก	4.17	1.04	มาก
29.กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ	3.66	1.05	มาก	3.69	1.10	มาก	3.74	1.17	มาก
30.กฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม	4.14	0.94	มาก	4.11	0.90	มาก	4.14	1.00	มาก
31.นิติปรัชญา	3.86	1.06	มาก	3.80	0.96	มาก	3.94	1.11	มาก
32.กฎหมายการคลังและการภาษีอากร	4.20	0.93	มาก	4.14	1.03	มาก	4.06	1.03	มาก
รวม	4.07	0.91	มาก	4.09	0.91	มาก	4.10	1.25	มาก

จากตารางที่ 8 บัณฑิตคณะนิติศาสตร์นำความรู้จากการเรียนหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.07 การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.09 และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.10

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของรายวิชา คือ กฎหมายแพ่ง : ภาคทั่วไป (ร้อยละ 4.40) เอกเทศสัญญา 1 (ร้อยละ 4.37) กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา (ร้อยละ 4.31) กฎหมายลักษณะครอบครัว (ร้อยละ 4.31) เอกเทศสัญญา 2 (ร้อยละ 4.29) กฎหมายอาญา : ภาคความผิด (ร้อยละ 4.26) เอกเทศสัญญา 3 (ร้อยละ 4.26) กฎหมายลักษณะมรดก (ร้อยละ 4.26) กฎหมายพิจารณาความอาญา (ร้อยละ 4.20) กฎหมายการคลังและการภาษีอากร (ร้อยละ 4.20) กฎหมายลักษณะหนี้ 2 : ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรถูกได้ (ร้อยละ 4.17) กฎหมายลักษณะทรัพย์ (ร้อยละ 4.17) กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคทั่วไป (ร้อยละ 4.17) กฎหมายลักษณะพยาน (ร้อยละ 4.14)

กฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม (ร้อยละ 4.14) กฎหมายลักษณะหนี้ 1 : หลักทั่วไป (ร้อยละ 4.09) กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคบังคับคดี (ร้อยละ 4.09) ปัญหาจริยธรรมทางกฎหมาย (ร้อยละ 4.09) กฎหมายที่ดิน (ร้อยละ 4.06) กฎหมายรัฐธรรมนูญ (ร้อยละ 4.06) กฎหมายลักษณะหุ้นส่วน-บริษัท (ร้อยละ 4.03) กฎหมายปกครอง (ร้อยละ 4.03) กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป (ร้อยละ 4.00) กฎหมายแพ่ง : บุคคล (ร้อยละ 4.00) กฎหมายลักษณะประกันภัย (ร้อยละ 3.97) กระบวนการยุติธรรมและระบบศาลไทย (ร้อยละ 3.94) หลักกฎหมายมหาชน (ร้อยละ 3.86) กฎหมายลักษณะตัวเงิน (ร้อยละ 3.86) นิติปรัชญา (ร้อยละ 3.86) กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ (ร้อยละ 3.66) กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (ร้อยละ 3.51) และรายวิชา กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (ร้อยละ 3.49) อยู่ในระดับการนำไปประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า รายวิชากฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 4.40 อยู่ในระดับมาก และรายวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 3.46

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับนำไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า รายวิชา กฎหมายพิจารณาความอาญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 4.23 อยู่ในระดับมาก และรายวิชา กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดคิดเป็นร้อยละ 3.60

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกตามกลุ่มวิชาอื่นๆ

กลุ่มเรียนวิชา	ในชีวิตประจำวัน			ในการประกอบชีวิต			ในการศึกษาต่อ		
	X	S.D.	ผล	X	S.D.	ผล	X	S.D.	ผล
1. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์	3.89	0.83	มาก	3.89	0.93	มาก	3.86	0.94	มาก
2. กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	3.91	0.92	มาก	3.97	0.92	มาก	3.97	0.95	มาก
3. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	3.77	1.00	มาก	3.77	1.00	มาก	3.83	1.07	มาก
4. กลุ่มวิชาแกน	4.34	0.84	มาก	4.37	0.81	มาก	4.34	0.80	มาก
5. กลุ่มวิชาเลือก	4.11	1.05	มาก	4.14	1.03	มาก	4.14	1.00	มาก
6. กลุ่มวิชาเลือกอิสระ	3.89	0.93	มาก	3.83	0.98	มาก	3.83	1.09	มาก
รวม	3.98	0.93	มาก	3.99	0.95	มาก	3.99	0.97	มาก

จากตารางที่ 9 บัณฑิตคณะนิติศาสตร์นำความรู้จากการเรียนหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.98 การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.99 และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.99

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.34 กลุ่มวิชาเลือก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.11 กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.91 กลุ่มวิชาเลือกอิสระ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.89 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.89 และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.77

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.37 กลุ่มวิชาเลือก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.14 กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.97 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.89 กลุ่มวิชาเลือกอิสระ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.83 และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.77

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.34 กลุ่มวิชาเลือก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.14 กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.97 อยู่ในระดับมาก กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.86 อยู่ในระดับมาก กลุ่มวิชาเลือกอิสระ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.83 และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.83

4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้เชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม

จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม จากบัณฑิต 7 คน เป็นบัณฑิตที่มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่าการศึกษาในหลักสูตรของนิติศาสตร์นี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง การทำงาน และเป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อออกให้ขึ้นไป โดยสรุปได้ดังนี้

บัณฑิตคนที่ 1

“ ข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีความประทับใจกับการเรียนการสอนและอาจารย์ในคณะทุกท่าน มีความรู้ที่ดี ตั้งใจสอนเป็นอย่างมาก ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจในการเรียนกฎหมายมากขึ้น และเริ่มเห็นแนวทางในการเรียน การนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรคณะนิติศาสตร์มหาบัณฑิตมีมาตรฐานตามสายวิชาชีพนิติศาสตร์ เพราะหลายวิชาของทางคณะได้เชิญอาจารย์พิเศษภายนอกมาสอน เช่น ผู้พิพากษา อัยการ เป็นต้น ทำให้ข้าพเจ้านั้นประทับใจและเห็นตัวอย่างบุคคลที่มีอาชีพสำคัญระดับประเทศ ดังนั้นจึงทำให้ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในหลักสูตร และสามารถเป็นยอมรับในวิชาชีพ ซึ่งรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษา ก็สามารถสอบผ่านการรับใบอนุญาตว่าความของสภานายความได้หลายคน ”

บัณฑิตคนที่ 2

“ อาจารย์มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะอาจารย์พิเศษที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น ผู้พิพากษา เจ้าพนักงานทนาย เป็นต้น และหลักสูตรก็มีรายวิชาที่จำเป็นต่อความต้องการใช้ในการทำงานภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาทั้งทางแพ่งและอาญา รวมทั้งกฎหมายพิเศษต่าง ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานในทางกฎหมายได้ และยังสามารถนำไปใช้ เป็นความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ”

บัณฑิตคนที่ 3

“ข้าพเจ้าคิดว่าเนื้อหาวิชาแต่ละวิชาในหลักสูตรค่อนข้างมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตการทำงาน ได้อย่างดี เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และแต่ละรายวิชา มีอาจารย์ผู้สอนเนื้อหาที่ค่อนข้างลึกซึ้ง ”

บัณฑิตคนที่ 4

“หลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตน และสามารถนำไปช่วยเหลือผู้อื่นได้ เพราะวิชาที่ได้ศึกษาทุกวิชามีความสำคัญ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อที่สภานายความและเนติบัณฑิตได้ เพราะทางหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์ได้รับการรับรองแล้ว อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ อาจารย์พิเศษส่วนมากมาความถนัด ประสบการณ์ตรงตามรายวิชาของทางคณะ ”

บันทึกคนที่ 5

“ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในหลักกฎหมายและสามารถนำไปใช้ได้จริง แต่ควรเพิ่มหลักสูตรในเรื่องของการปฏิบัติในส่วนของอาชีพนักกฎหมาย เช่น วิชาชีพเกี่ยวกับทนายความ ศาล”

บันทึกคนที่ 6

“ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะปัจจุบัน และคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ยังได้รับการรับรองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อาจารย์ในคณะหรืออาจารย์ที่ปรึกษามีความสนใจและเป็นที่ปรึกษาที่ดี รายวิชาในคณะมีประโยชน์มาก เช่น กฎหมายภาษี เป็นต้น ปัจจุบันข้าพเจ้าทำงานอยู่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางและได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับเด็กเยาวชน ซึ่ง พรบ. ได้แก้ไขใหม่ในปี พ.ศ.2553 ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้เป็นปัจจุบัน เข้าใจ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ”

บันทึกคนที่ 7

“อาจารย์ทุกท่านมีความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจ และรู้ในวิชากฎหมายอย่างทอ่งแท้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อเพิ่มเติมได้เป็นอย่างดี เพราะมีพื้นฐานที่ดีที่ทางคณะนิติศาสตร์ได้สั่งสอนเป็นอย่างดี เพื่อให้ นักศึกษามีองค์ความรู้ได้มากที่สุด หรือทำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ให้ความใกล้ชิดกับนักศึกษา ค่อยช่วยเหลือตลอดการศึกษาในวิทยาลัยราชพฤกษ์ ”

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้จากการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา อันจะเป็นประโยชน์แก่คณะและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป รายละเอียดของการสรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะมีดังนี้

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสำรวจสถานภาพส่วนตัวของบัณฑิตในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขานิติศาสตร์
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของการนำหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพและในการศึกษาต่อ
4. เพื่อสำรวจภาพรวมของวิทยาลัยราชพฤกษ์ในการจัดการเรียนการสอน ในระดับอุดมศึกษา อาทิเช่น ด้านอาจารย์ ห้องเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด บรรยากาศ ภูมิทัศน์ การจัดกิจกรรมของวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบัณฑิต
5. เสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยให้สอดคล้องกับการควบคุมคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

สรุปผลการศึกษาจากแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ 2554 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group)

5.1 ข้อเสนอสรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ รุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

5.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์

จากการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2553 มีผู้ตอบแบบสอบถาม 35 คน พบว่า คณะนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ กว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 38 – 47 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ศึกษาในภาคเสาร์ – อาทิตย์ สถานภาพการมีงานทำพบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้มีงานทำมากกว่าไม่มีงานทำ และส่วนใหญ่อที่ไม่มีงานทำเพราะไม่ได้สมัครงาน สำหรับบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนนั้น มีรายได้อยู่ระหว่าง 21,001-24,000 บาท

5.1.2 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์

บัณฑิตคณะนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ มีความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดพบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ อาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน อาจารย์ที่ปรึกษา มีการดูแลเอาใจใส่บัณฑิต อาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย จำนวนและขนาดห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนบัณฑิต ศูนย์วิทยบริการ (ห้องสมุด) มีหนังสือครบถ้วนในรายวิชาที่ต้องเรียน มีห้องปฏิบัติการเพียงพอสอดคล้องตามสาขาวิชา บรรยากาศ ภูมิทัศน์ ของวิทยาลัยสวยงาม อุปกรณ์ในห้องเรียนมีความทันสมัย ศูนย์วิทยบริการ (ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์) มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมของวิทยาลัยมีความเหมาะสม และอื่นๆ

5.1.3 ความคิดเห็นของบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ สาขานิติศาสตร์

บัณฑิตนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ บัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับมาก

5.1.3.1 การนำความรู้จากกลุ่มวิชาเอกบังคับนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การนำความรู้จากกลุ่มวิชาเอกบังคับนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของรายวิชา คือ กฎหมายแพ่ง : ภาคทั่วไป เอกเทศสัญญา 1 กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา กฎหมายลักษณะครอบครัว เอกเทศสัญญา 2 กฎหมายอาญา : ภาคความผิด เอกเทศสัญญา 3 กฎหมายลักษณะมรดก กฎหมายพิจารณาความอาญา กฎหมายการคลังและการภาษีอากร กฎหมายลักษณะหนี้ 2 : ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ตามกฎหมายได้ กฎหมายลักษณะทรัพย์ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคทั่วไป กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม กฎหมายลักษณะหนี้ 1 : หลักทั่วไป กฎหมายวิธีพิจารณาความ

แพ่ง : ภาคบังคับคดี ปัญหาจริยธรรมทางกฎหมาย กฎหมายที่ดิน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายลักษณะหุ้นส่วน-บริษัท กฎหมายปกครอง กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป กฎหมายแพ่ง : บุคคล กฎหมายลักษณะประกันภัย กระบวนการยุติธรรมและระบบศาลไทย หลักกฎหมายมหาชน กฎหมายลักษณะตัวเงิน นิติปรัชญา กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล และรายวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล อยู่ในระดับการนำไปประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง

5.1.3.2 การนำความรู้จากกลุ่มวิชาเอกบังคับนี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า รายวิชากฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก และรายวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.3.3 การนำความรู้จากกลุ่มวิชาเอกบังคับนี้ไปใช้ในการศึกษาต่อ

การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับนำไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า รายวิชากฎหมายพิจารณาความอาญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก และรายวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดอยู่ในระดับมาก

5.1.4 ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นที่ 1 ต่อหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้

ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ คือ วิชาการค้นคว้าและเขียนรายงานทางกฎหมาย ภาษาอังกฤษ 1-4 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คือ วิชาสังคมเศรษฐกิจ ปรัชญาเบื้องต้น กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คือ คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเบื้องต้น วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิชาแกน คือ วิชากฎหมายอาญา กฎหมายนิติกรรมสัญญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายครอบครัว กฎหมายมรดก กลุ่มวิชาเลือก คือ กฎหมายสืบสวนสอบสวน กฎหมายอาญาเปรียบเทียบ กฎหมายเกี่ยวกับคดีเด็กเยาวชน กลุ่มวิชาเลือกเสรี คือ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้นำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ลักษณะ แบ่งออกได้ดังนี้

5.1.4.1 การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมากเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเลือก กลุ่มวิชา

ภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาเลือกอิสระ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

5.1.4.2 การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมากเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเลือก กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาเลือกอิสระ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

5.1.4.3 การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมากเรียงตามอันดับ คือ กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเลือก กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาเลือกอิสระ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

5.1.5 ผลการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอน การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้

จากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) ความคิดเห็นของบัณฑิต 7 คน ที่มีต่อการเรียนการสอน การนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ และการนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาอื่น ๆ ไปประยุกต์ใช้พบว่า การเข้ามาศึกษาในหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับทางด้านกฎหมายมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคณาจารย์ของทางคณะนิติศาสตร์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ตรงกับรายวิชาที่สอน และมีความสนใจ ให้คำปรึกษาแก่บัณฑิตภายในคณะเป็นอย่างดี จากความรู้ที่ได้มานั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน การศึกษาต่อ หรือให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับผู้อื่นได้

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้นๆ เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นเครื่องชี้นำทางถึงความเจริญของประเทศ หากประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้น ดังนั้น การจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อสังคม และความมุ่งหมายของชาติจำเป็นต้องมีหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าหมายของการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติ ถ้าปราศจากหลักสูตรแล้ว การศึกษาย่อมดำเนินไปไม่ได้

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 35 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 38 – 47 ปี เป็นผู้ที่ศึกษาในภาคเสาร์ – อาทิตย์ สถานภาพการมีงานทำพบว่า บัณฑิตเป็นผู้มีงานทำมากกว่าไม่มีงานทำ และไม่มีงานทำเพราะไม่ได้สมัครงานสำหรับบัณฑิตที่มีรายได้ต่อเดือนนั้น มีรายได้อยู่ระหว่าง 21,001-24,000 บาท

บัณฑิตนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อบัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับมาก บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ได้จัดกลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเอกเลือก กลุ่มวิชาเลือกเสรี ได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และได้รับการรับรองการเปิดหลักสูตรจากสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ก่อนเปิดดำเนินการ รวมทั้งคณาจารย์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์จึงเป็นผู้มีความสามารถ มีความรู้ทางด้านภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาสนา ศิลป์รุ่งธรรม (2549) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร

บัณฑิตนำความรู้จากหลักสูตรกลุ่มวิชาเอกบังคับไปประยุกต์ใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตนำความรู้จากการเรียนหลักสูตรในกลุ่มวิชาเอกไปประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ Hida Taba (1962) มาจากการเริ่มต้นศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนหรือบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา หรือวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องก่อน จึงกำหนดองค์ประกอบอื่นๆ และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ Ralph W. Tyler (1949) ที่มีแนวคิดว่าควรศึกษาแหล่งข้อมูลจากบัณฑิตก่อนแล้วนำมากำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว แล้วจุดมุ่งหมายชั่วคราวควรศึกษาแหล่งข้อมูลจากบัณฑิตก่อนแล้วนำมากำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว แล้วจุดมุ่งหมายชั่วคราวต้องได้รับการตรวจสอบถ่วงน้ำหนักก่อนว่ามีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ปรัชญาการศึกษาและสังคมหรือไม่ ถ้าผ่านการตรวจสอบจึงนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายจริงและกำหนดองค์ประกอบหลักสูตร การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียน และองค์ประกอบผลการประเมินผล

เมื่อศึกษาในรายละเอียดแต่ละวิชาของกลุ่มวิชาเอกบังคับก็พบว่าบัณฑิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับมากทุกวิชา แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียน

มาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ เช่นเดียวกับกลุ่มวิชาเลือกอื่นที่พบทำนองเดียวกันว่าบัณฑิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับมากทุกกลุ่มวิชา สอดคล้องกับงานวิจัยของกิริยา กุลชนะรัตน์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจสาขาการจัดการกล่าวว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในปัจจุบันลักษณะการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงาน / ศึกษาต่อ / ทำธุรกิจ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ได้แก่

5.3.1.1 การกำหนดให้ปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education) เป็นกรอบแนวคิดในการผลิตบัณฑิตยุคใหม่ให้มีคุณภาพ โดยชี้แนะแนวทางในการปรับกระบวนการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาคณาจารย์ การปรับระบบบริหารจัดการเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเปิดโอกาสให้สร้างกลไกที่ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ดังกล่าว กำหนดให้การผลิตและการพัฒนาบัณฑิตในทุกระดับคุณวุฒิและทุกสาขาต้องมีมาตรฐานอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) คุณธรรมจริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3.1.2 การใช้กลไกประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้ในการแก้ไข ปัญหาการขาดคุณภาพ ประสิทธิภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของ 4 กลุ่มมหาวิทยาลัย (กลุ่มวิทยาลัยชุมชน กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย กลุ่มมหาวิทยาลัย 4 ปี) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานประเมินคุณภาพการศึกษาและผู้ใช้บริการ อุดมศึกษา ด้านหลักสูตรนั้น กลไกการประเมินโดยอาศัยความร่วมมือของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพ ทั้งโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ หลีกเลียงการประเมินซ้ำซ้อน และมีการวางระบบ ฐานข้อมูลการประเมิน รวมทั้งกระบวนการนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์ โดยในระยะยาวการ ประเมินคุณภาพควรนำไปสู่ระบบประกันคุณภาพที่บัณฑิตและสาธารณะให้ความเชื่อถือเป็นฐาน และเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐ และการสนับสนุนจากภาคเอกชน รวมทั้งการ โอนย้ายหน่วยกิจ ทั้งนี้โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานผู้ทำการประเมินในจำนวนที่เหมาะสม มี อิสระและไม่หวังผลกำไร

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ได้แก่

5.3.2.1 ควรมีการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมาศึกษาแบบเจาะลึกให้มากขึ้น

5.3.2.2 ศาสตร์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน แต่ไม่เคยเรียนมาก่อน ได้แก่ นิติปรัชญา จริยธรรมในการใช้กฎหมาย ช่องว่างของกฎหมาย กฎหมายลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติประกันสังคม การใช้กฎหมายบังคับใช้กฎหมายให้ความเป็นธรรมกับบุคคลทุกคน ทุกกลุ่ม ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ การวิเคราะห์หลักเศรษฐศาสตร์ทางการบริหาร พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายปกครอง กฎหมายท่องเที่ยว กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง : ภาคทั่วไป กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง: ภาคบังคับคดี กฎหมายอาญา : ภาคความผิด กระบวนการยุติธรรมและระบบศาลไทย กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายอาญาภาคทั่วไปและภาคความผิด วิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายที่ดิน เกือบทุกรายวิชา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถนำไปใช้ในส่วนงานที่ทำได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- เกษมรัฐ กิ่งชนะ. (2554). **บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: วิทยาลัยการอาชีพเทิง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- กิริยา กุลชนะรัตน์. (2552). **ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาการจัดการ**. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 47: สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- จิระพันธ์ พูลพิพัฒน์. (2532). **การศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ออลีนเพรส.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2546). **การประเมินหลักสูตรและการสอน หน่วยที่ 1-5**. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธำรง บัวศรี. (2532). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นิตยา สุภาภรณ์. (2551). **รายงานวิจัย เรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์**. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). **การจัดการและการบริการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

- เปรี๊อ้ง กิจรัตน์กร. (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาและอุตสาหกรรม: หลักการและแนวทางปฏิบัติ**.
 กรุงเทพฯ: โรงเรียนอบรมภาษาต่างประเทศ.
- พัชร ศรีสังข์. (2552). “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา” วารสาร
 สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 1 (มกราคม – ธันวาคม): 91 – 95.
- ภาศิริ เขตปิยรัตน์ และสินีนาด วิกรมประสิทธิ์. (2553). **ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ
 หลักสูตรบริหารธุรกิจ (4ปี) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
 ปีการศึกษา 2553**. คณะวิทยาการจัดการ. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- วิรัตน์ กิตติพิชัย และคณะ. (2552). **รายงานการศึกษา “โครงการประเมินผลหลักสูตรการพัฒนาผู้
 บริหารสถาบันอุดมศึกษา ”(นบอ.) ตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหาร
 มหาวิทยาลัยใหม่**. สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการ
 การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2552). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- อินทรา ปุณยาทร. (2542). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสมเด็จพระยา.

ภาษาอังกฤษ

- George A. Beauchamp. (1975). **Curriculum theory**. Michigan: Kagg Press
- Ornstein, A.C. and F.P Hunkins. (2004). **Curriculum foundations, Principles and Issues**.
 Boston: Allyn and bacon.
- Parkay, F.W. and G.Hass. (2000). **Curriculum Planning: A Contemporary Approach**. Boston:
 A Pearson Education Company.
- Taba, H. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace.
- Tyler, R.W. (1949). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: University of
 Chicago Press.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน

วุฒิการศึกษา

ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นายปรเมศวร์ ศิริรักษ์

วุฒิการศึกษา

กำลังศึกษานิติศาสตรุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

คณบดีคณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยราชพฤกษ์